

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. ezégnél

→←
Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Zákó Milán.

Az indemnitati most folyó tárgyalása kapcsán a képviselőház november 5-iki ülésében Komjáthy Béla a kormány nemzeti politikája felett gyakorlott kritikája alkalmával városunk főispánjáról, Zákó Milánról is megemlékezett.

Felemlítette ugyanis, persze elítélőleg, hogy Zákó főispán installációja alkalmával programbeszédét szerb nyelven is elmondta és ebből kifolyólag a kormánynak a nemzetiségek dédelgetését vetette szemére.

A felszólaló képviselő azonban nemcsak a történelmi tény felemlítését és a kormány elnök iránt érzett bizalmatlanságának kifejezésére szorítkozott, hanem, bár csak burkolatosan, Zákó főispán hazafias megbízhatóságát is kétes világitásba helyezte.

Ha az ellenzék kicsinyes formáságokkal, vagy folytonosan hangoztatott bizalmatlansággal próbálja megdönteni a kormányhatalmát, ám tegye akár pártérdekből, akár kedvtelésből, de ha a közéletnek és az alkotmányosságnak egy kipróbált és minden kétségen kívül felülálló kiváló vezéralakjának magyarságát, hazafiasságát meggyanúsítja, azt szó nélkül nem hagyhatjuk, különösen a nemzetiségi vidéken.

Nem azért foglalkozunk ezen könnyelműen kimondott váddal, mintha Zákó főispán akár politikai, akár egyéni megbízhatósága a mi védelmünkre vagy bizonyításunkra szorúlna, hanem azért, hogy az ő magyar nemzeti irányban itt folytatott tevékenységét rövid vonásokban bemutassuk.

Nem a haza oltárán vérrel és munkával mindenkor készségesen áldozott őseinek érdemeire támaszkodik Zákó főispán, hanem céltudatos, megalkuvást nem ismerő munkássággal szolgálja a magyar haza szent ügyét.

Programbeszédjének azon részét, mely szerint legfontosabb feladatának tekinti „a törvényhatóság területén lakó nemzetiségekben a magyar hazához való ragaszkodást mind bensőbbé és erősebbé fejleszteni” egy pillanatra sem tévesztette szem elől. Állandó örökös és folytonos tevékenységgel és az itteni eléggé szomorú és nehéz politikai és társadalmi viszonyok dacára már is észlelhető sikerrel törekszik programja azon részét is érvényesíteni, hogy „a mit a közös magyar haza joggal megkívánhat és megkövetelhet minden bármily nyelven beszélő fiától, az abban áll, hogy hűséggel a magyar állam iránt, mindenkinek törekvése a hazahatárain belül maradjon és munkájának és érzéseinek legnemesebb részét mindenki a magyar haza érdekeinek és céljainak szentelje.”

A hivatalos eskü letétele után mondta Zákó főispán ezen sarkalatos irányelveket tartalmazó programbeszédet, természetesen magyarul és miután a közgyűlésen az elnöki széket elfoglalta, felolvasta, illetve felolvastatta azt szerb és német nyelven is a törvényhatóságnak, melynek virilis és választott tagjainak alig 10 tagja tudott magyarul. Felolvastatta e nyelveken egyrészt bizonyára azért, úgy a magyarul nem tudó bizottsági tagoknak, mint a szintén e nyelvet nem értő és a termet zsufolásig megtöltött polgárságnak, hogy magyar nemzeti irányú törekvéseit jól megértésük, másrészt, mert a város törvényhatóságának jegyzőkönyvi nyelve a magyar, német és szerb és ez alapon a közgyűlés tagjainak joga van az ott elhangzottaknak anyanyelvén való megértését követelni. És meg vagyunk győződve, hogy a

szerbek bizonyára követelték volna, mi által mindjárt bekezdésül a beiktatott főispánnak és a mesziről jött vendékeknek egy kis nemzetiségi vitához lett volna szerencsájük. Bár mi sem vagyunk barátja ezen soknyelvűségnek és legjobban örülnénk, ha csak magyar szót hallanánk nemcsak Pancsova város közgyűlési termében, hanem annak minden zugában, ez esetben éppen politikai tapintatnak tekintjük, hogy a törvény őre, a főispán, megtartotta azt a törvényt, melynek eltörlését hön óhajtjuk.

A pancsovai installáció alkalmával különben csak az történt, a mi ez előtt és után másutt is megtörtént. Hogy mégis csak ez az eset tétetett az országgházban szótárgyává, ez annak a bizonyítéka, hogy czéltudatos forog fenn, a mely vagy lelkiismeretlen informationnak, vagy szándékosságnak a szüleménye.

Milyen alaptalan és meg nem érdemelt a gyanúsítás, azt nemcsak Zákó Milán főispánnak alig másfél évi hivatalos működése, hanem társadalmi tevékenysége is bizonyítja.

Legőszintébb óhaja és törekvése a magyar társadalmi élet fellendítése. E mellett szól — hogy csak egyet említsünk — a magyarságnak gyűlhelye, a „Pancsovai Társsaskör” felvirágoztatása érdekében való fáradozása. Ez állandó otthonát jó részt Zákó Milán főispánnak köszöni, ki nemcsak jó tanácsos, hanem tettel is sietett segítségére.

Szell Kálmán miniszterelnöknek az ország színe előtt Zákó Milán hazafiasságáról tett bizonsága mindenki előtt, ki őt és működését ismeri, kétségtelen meggyőződés és a magyar nemzeti állam érdekében volna, ha minden nemzetiségi vidéknek ilyen megalkuvást nem ismerő derék főispánja lenne.

TÁRCSA.

A rongy.

I.

Hajnalfelé egy könnyörgés volt már valamennyi cigányoknak a szeme, hogy: az uristen áldja meg az urakat, ne huzassák tovább is a „kerék ez a zsemlyé”-t. Ezt huzatta tudniillik éjfélelőtti tizenegy órától kezdve az az öt kivasalt arozu megyei úr, akik a kávéház asztalán kombinált hadgyakorlatokat rendeztek a pezsgős palackokból.

Szűben a hangulatot nagyon bajos kifejezni, mert egy zagyvalék volt már ott a levegő, a zene, a beszéd, minden. Mert a levegőt majd, hogy harapni-válóvá tette a füst, a zene kalamajkót járó hangzavarrá lett, a társalgás meg vitustánczot járt.

Veéry Pál ur volt a duhajkodás hőse, az ő tiszteletére rendezték ezt a hétszer görbe estét: most neveztek ki öt vármegyei másodaljegyzőnek: — és mert tombolt benne a szerénység: ő volt az ünnepeg vezetője. Kivüle még négyen versenyeztek a pálmáért, ki issza a többi az asztal alá, ellenben eddig még egyiknek sem sikerült elnyernie a babért, mert valamennyi palack az asztalon volt és ők sem szórakoztak még az asztal alatt.

A cigányok kegyelemkérő tekintetének úgy látszik mégis megvolt a hatása, közel voltak ahhoz, hogy más helyütt folytatják a pezsgős üvegek manővrizozását. Egyszerre a diadal vonása pattant ki Veéry arcára, amint a kávéház tulsó sarkába pillantott:

— No né! A doktor! Tessék: a szolid és erényes életet élő bácsi, aki hajnali tudomisen hány óraker egy pohár viz mellett gubbaszt.

A többiekből dult a kacagás, Veéry pedig mindenképpen szellemes akart lenni:

— Vagy talán ezt is Eszkuláp parancsolta meg a követőinek? Ugyan mindenféle Szent Gelériusz áldja meg: jöjjön már ide közibénk!

Berla doktor, egy vibráló nézésű fiatal ember, aki eddig új-ágok mögé temetkezve ült a kávéház másik végén, úgy gondolkodhatott, hogy a filozofoknak nem minden esetben, de a becsipett embernek

mindig igazat kell adni. Fölkelt hát és odament a kompaniához.

— Miképp került maga ide doktorka? — kérdezte még mindig csodálkozó tekintettel Veéry. Amaz minden hangsúlyozás nélkül, egyszerűen beszélt:

— Fájt a fejem, nem tudtam aludni. Lejöttem egy kicsit újságot olvasni.

Az öt bácsi egy hahotába tört ki:

— No szép kis szórakozás hajnali három óraker.

Veéry új szivarra gyújtott:

— Ha szépen megkérem, doktorka, iszik velünk egy pohárral, ugye?

A másik mosolygott:

Ez ugyan nem mondható valami józan diétának, hogy éhgyomorra pezsgőt igyék valaki: orvos, no de nem baj. Eljen! — szólt poharat fogva.

— Kicsoda? kérdezte Veéry

— Miattam akár az egyiptomi khedive, — nevetett Berla doktor.

Veéry kuszált nézete egyenesebb lett:

— Jól van. Eljen az a khédve ur, vagy kicsoda — de csak második sorban. Ki a vivat először?

A doktor arca derűs maradt:

— Föltétlenül az, akit ön akar.

— No, megmutatom, hogy én szeretem a doktorokat, iszunk hát az ön főnöke, a kórházi főorvos feleségének az egészségére.

Es kocczintottak, de mintha valami kellemetlen homály borult volna a doktornak a tekintetére.

Egyik ficsur, valami tizenhatszáz éves lehetett és örült, hogy ő ma Mummot iszik egészen komolyan — a földkerekség legártatlanabb képével fordult Veéry felé!

— Te Pali, bizonyisten irigyell-k.

Talán a távol morajló vész érezte meg a doktor lelke, mert váratlanul ő vágott közbe.

— Ugyan miért irigyli Veéry urat?

A zöld kis ficsur felöltötte a jelentőséggel teli arcát:

— No, hallja, hát csak nem utolsó dolog, főorvosné kegyeivel dicsekedni

A doktor szeméből menten szikra pattant ki.

A teljesen elázni készülő kamaszfiu pedig sóhajto irigykedéssel rebegte:

— Volnék tiz esztendővel öregebb! . .

Veéry eddig boldog meglegedettséggel hallgatta a párbeszédet. Nem tartotta szükségesnek, hogy közbeszóljon. Most egyszerre felütötte a fejét:

— Te gyerek, mi volna akkor, ha öregebb lennél?

A kis mummozó csettintett egyet a nyelvével:

— Hát elcsakliznám a kezed alól az asszonykát.

— El-e?

— De el ám!

— Veéry ajkára szuverén mosoly suhant:

— Szűless meg akkor még egyszer kicsikém!

Szeretném azt az eleven embert látni, aki azt az asszonyt az én kezemről elűti! . . .

Berla doktor hidegen, külső izgalom nélkül felkelt.

— Hová megy? — kérdezték csodálkozva.

A doktor hangja maró volt:

— Akár inkább butikba, ahol nincs ugyan megyei második aljegyző, de zsákherdó sem, aki hazudik: asszonyról hazudik!

II.

A két redingótos ur komolykodott, mint akiken a világbeke nyugszik.

A doktor szava egy jég volt, de nem igen lehetett volna rajta léket törni: szilárd volt és tömör.

— Uraim, természetes, hogy a segédeim rendelkezésükre fognak állni. Engedelmitükkel azonban egy pillanatra eltérek a formáktól és tudtukra adnék valamit.

A két redingót vértelen maradt.

— Azt, — folytatta Berla doktor: — hogy ez a megverekedés nem lesz megoldás. Asszonyról, uri asszonyról hazudott egy ur: rongy lett belőle. Ez a megverekedés újból lovaggá üti őt, a rongyot pedig félre szokás dobni.

A két redingót meghajtotta magát:

— Ez a rongy a mi segítségünkkel nem lesz lovag. Mi csak sértésről tudunk, részletről nem. A rongyot félre szokás dobni

Fáy Nándor.

Jobb Idők.

—y. Hogy egy idő óta nagyon rossz idők járnak az ország népeire, ez kétségtelen. Érezzük, tudjuk mindannyian, panasznál egyebet se hall az ember. Utan-utólag csak a panasz és mindig csak a panasz hangja tölti be a levegőt. Csekély, számba se vehető kivétellel, elégedetlen, boldogtalan a társadalom minden osztálya. A munkás ember nem győz annyit keresni, mint amennyi az előrehaladott kultúra igényeivel szemben a maga és családja tisztességes főtartásához kellene, a hivatalnoknak czifra nyomorúság az élete, a földműves és gazda nem képes munkája gyümölcsét megfelelő áron értékesíteni, az iparos, kereskedő éppen hogy csak van, napról-napra küzd a megélhetés magasra tornyosuló nehézségeivel s tulhajtott fáradsalmainak alig látja hasznát s még a tőkepenzes is panaszkodik, mert a betétek után leszállott a kamatláb, a halomra hordott pénz se jövedelmez busasan. Szóval: rossz idők járnak. Az emberek nagyon, de nagyon elégedetlenek és sópáncsokra várják a jobb időköt, a gazdasági viszonyok javulását, a helyzet változását, az életviszonyok jobbrafordulását, egy szebb, egy jobb, egy boldogabb kor napjának virradását.

Igazán nem tudjuk elképzelni, hogy azok, akik évtizedek óta folytonosan azzal vigasztalják magukat, hogy „jönni fog, még jönni kell” egy jobb kor; vajon miben reménykednek? Hogyan gondolják a várva-várt jobb időknek bekövetkezését? Talán, hogy országos eső lesz negyedévenként s a felhőkből lehulló esőcseppek husz koronás aranyakká válnak; vagy hogy a Duna, Tisza, Dráva Száva drágaköveket dob föl medréből s vizáradások után kocsiszámra szedjük a megszikkadt árterekről a ragyogó gyémántot? Ilyen és ehhez hasonló csudákra senki se gondolhat. Vajjon, mi képezi hát reményességünk alapját, ha nem az önbizalom, a saját képességünkbe és erőnkbe fektetett bizodalom?

Azt mondják, hogy agrikultur állam vagyunk; az ország jólétének alapját a nyers termelés képezi. Am fogadjuk el ez az időkötől ránk maradt fölfogást és nemzetgazdasági alapelvet, noha az előrehaladott kor mai viszonyai között most ez az okoskodás egymagában meg nem állhat. Akkor kérjük, hogy miért tapossuk még mindig a rég lejárt és elköptatott utakat; miért nem üzünk a haladás követelményeinek megfelelő intenzívebb gazdaságot? A szántó-veető polgár ma is csak úgy műveli s úgy használja ki földjét, mint a hetvenhetedik úkapja. Az egész országban bolgár kertészek látják el konyháinkat zöldséggel. Még a falusi atyafi is piacron veszi a hagymát, paprikát. Elég jó rizs terem a magyar földjében is, mégis waggonszámra szállítják messze idegenből hozzáknak. Saját termései gyümölcskészletünk karácsonyra már annyira megesz, hogy ocsóbb gyümölcsök hiányával az olaszok narancsát vagyunk kénytelenek fogyasztani. A magyar gazda azt hiszi, hogy ha búzát, rozst, árpat, zabot, kukoricát, burgonyát, káposztát és bort termel, ezzel kihasználta a földet, kimerítette a földművelés tudományát. Biz' ez az ősi fölfogás nem elég az üdvösségre, az ország jólétére. Ha agrikultur állam vagyunk, fejlesszük e kulturánkat s ne maradjunk meg az apáink szokásánál, hanem keressük, kutassuk s találjuk is ki a módját a szükség kényszerítő hatásához képest a föld jövedelmezőbb kihasználásának, vagyis mélyebben szántunk s többet vegyünk ki a barázdákból, mint amennyit a föld önként ad, mint amennyit eddig kiszedtünk, kivájtunk. Nagy éhínségre való, hogy még a télre való káposztánkat is tiroli jövevényekkel gyalultatjuk. Ilyen viszonyok között hiába várunk jobb időköt.

Szakitanunk kell a hagyományos fölfogással, ősi gazdálkodással és nagyobb élelmességgel kell a nyers termelés munkáját üznünk: A nagyobb uradalmak hivatják jó példával, elüljárni s irányt adni. Nem annyira versenytállókra és kéjlokokra van szükség nálunk, mint inkább mintagazdaságokra, ahonnan a földművelés modernebb tudománya terjed. A földművelésügyi miniszter elég tevékenységet fejt ki; hát végtére is tőle mindent nem várhatunk. S magábanvéve a föld belterjesebb művelése, fokozottabb kihasználása se minden.

Minden erőnkötől azon kell lennünk, hogy olyan ipart teremtsünk, amely lehetőleg minden szükségletünkkel elláthasson bennünket. S ezt ne csak hangzatos szavakkal mondogassuk, hanem tettekkel, cselekedettel valósítsuk is meg.

A tőkepenzes ne hordja takarékpénztárakba három százalékos kamatra a pénzt s ne akarjon a megszorult emberek kényszerhelyzetéből a pénze után jövedelmet, hanem szövetkezve létesítsen életrevaló iparvállalatokat; ne kölcsönhöz, hanem munkához, ipari és kereskedelmi forgalomhoz segítse embertársait, akkor majd bekövetkezik a kétség és remény közt várva-várt jobb idő. Ha pedig a tőke félnék visszavonul s a pánczolás szobában húzza meg magát s tisztán a hitelre szorult emberek véres verejtékéből akar továbbra is kamatot biztosítani magának; akkor az államhatalomnak kell előlépni és az ország jólétét közérdekét, főnállását, jövőjét tekintve: meg kell nehezíteni a tőke önkényes és inaktív uralmát. A tőkének csak akkor lehet létjogosultsága, ha produktív vállalatokba fektetik s az ország gazdasági erejének fokozására, a nép jólétének előmozdítására szolgál.

Összetett kézzel hiába várjuk a jobb időköt, sült galambok csak a mesék országában repdesnek. A mi szépséges szép hazánk nem Eldorádó.

Tojás-kivételünk.

Azok között a keresetágak között, a melyekkel apadó jövedelmünket szaporíthatjuk, igen jelentékeny helyet foglal el az utóbbi időben váratlanul föllendült tojás-kivétel. Aránylag csekély élelmesség s a közvetlenül érdekelték összműködése mellett már is jelentékeny eredményeket értünk el. S minden jel arra mutat, hogy okos és körültekintő eljárás mellett itt a fejlődésnek és a bevételek emelkedésének csaknem végtelen tere nyílik. 1900-ban Ausztriába már 8—10 millió korona értékű tojást szállítottunk. Németországba 8—10 millió koronáért vittünk be e keresett árucikkekből s még Angliát is meg tudtuk adóztatni 3—10 millió korona erejéig. Aránylag csekély az, a mit Svájcba vittünk, mert nem érte el az egy millió koronát sem, a mi azt hisszük, főleg az igen élénk olasz versenynek és az ottani a miénktől eltérő kereskedelmi szokásoknak következménye.

Kerülve az elmékedés útjait, azt látjuk, hogy habár a verseny minden oldalról igen erős és jövődöre valószínűleg még erősebb lesz, a szóban forgó cikkek piacra oly nagy, hogy kivételünket emelni éppen nem lehetetlen. Az angol piac egymagában évenként körülbelül 1700 millió tojást fogyaszt el. Németország évenként 750—800.000 métermázsát importál s értékes, hogy ezeknek egy nagy része Oroszországból, de Ausztrián át jut Németországba, tehát az osztrákok orosz áruval csinálnak versenyt nekünk a német piacon. Az orosz tojás kivétele az utolsó 14 év alatt fejlett ki. 1882-ben még alig haladta meg az 25—100 millió rubelt, 1893-ban pedig már több volt ennek tisztesítésénél is. A vasúti és hajó összeköttetés gyorsasága mellett bekövetkezett az, hogy nem csupán Bulgária szállítja Belgiumba a tojást, hanem még Egyiptom, Tripolisz, Kis-Ázsia, sőt Kanada és Kína is részt kér magának az Európa felé irányuló kereskedelemben. A szervezkedés tekintetében első sorban kell a darókat említenünk, a kik a vaj és hús kivételét is szint-csodálatos eredményeket értek el az angol piacokon. Ezeknek az eredményeknek forrása a pontosan keresztülvitt szövetségi szervezet. S miután legutóbb nálunk is ezen a nyomon indult meg a haladás, nem tartjuk elveszett fáradságnak röviden vázolni, miként voltak képesek a danok az igazán nagy eredményüket elérni. Húsz évvel ezelőtt a dan paraszt a tojás értékesítésénél ugyanazt az eljárást követte, mint követi a legtöbb ország parasztsága ma is. A kivétel csekély volt, s a cikkek jóhírét a lelkülmertelen eladók meglehetősen tönkretették, úgy, hogy Angliában sokszor még igen olcsón sem lehetett eladni a dan tojást. 1899-ben kezdtek arra komolyan gondolni, hogy a meglévő hiányokat és botlásokat kiküszöböljék. Megalakították a tojás exportáló szövetkezetet, a melyhez ma számos vidéki szövetkezet s mintegy 22.000 tag tartozik, a kik szigorú szabályoknak vannak alávetve. Minden tojason rajta van az illető gazda neve, melyet egy kaucuk bélyegzővel nyomnak rá, úgy, hogy azonnal föl lehet ismerni, ki küldte a romlott tojást, a mi 7 korona büntetésbe kerül az illetőnek, ha ismételen fordul elő. A termelők kötelezve vannak a tojást legalább háromszor hetenkint bevinni a vasúti tojásgyűjtő állomásokra és az átvett tojás árát a szövetkezet azonnal kifizeti. Az átvizsgálás és osztályozás a további teendő s a gondosságnak, melylyel ezt keresztülvizslik, köszönhetik a danok, hogy az angolok nagyon szívesen veszik tojásaikat. Bizonyos tekintetben ránk nézve még biztatóbb az a tény, hogy Olaszország, a mely geographiailag elég távol fekszik Angliától, oda nem kevesebb, mint 130—140.000 métermázsát szállít évenként s a belga piacon osztozik Bulgáriával. A tojás-exportnak szövetségi alapon való szervezése nálunk is túl van az első fázison s az eddigi eredmények után itélve, képesek leszünk kellő kitartás mellett az idegenek kezéből visszahódítani ezt a kereskedelmi ágat. Miért ne tudnók mi is megtenni azt, a mit meg tudtak tenni a danok?

Városi közgyűlés.

Két hétre terjedő volt az utolsó közgyűlésünk, mondá egy nagyot szóló szerető városatyánk. Ezen alaposággal mi rádapláztunk az 6s benzülőtre és azt mondjuk, hogy tévedni méltóztatik, mert a pancsovai parlament utolsó ülésszaka két hónapra terjed.

De hogy nem ide való szóval idegen ember ne gondolja, hogy a pancsovai honatyák ugyanazzal a komolysággal és alaposággal tárgyalják nevezetesen költségvetésüket, mint pl. a szegedi, hát eláruljuk, hogy az esemény számba menő tünemény időtartama azért váriálható olyan elasztikusan, mert a közgyűlés október utolsó 24 órában megkezdve, két napi szünet után, csak november 3-án folytatódott.

Szinte ritkaság számba megy, hogy a pancsovai törvényhozók drága idejükből két napot szenteltek a város ügyeinek. De nem is voltak tulsokan, pedig a legszebb és legfontosabb jogát gyakorolta a törvényhatóság. Jövő évi költségvetését, alapította meg.

A ki azonban az ügyet fontosága, a résztvevők csekély száma és a tárgyalás itten szokatlan hosszú elhúzása folytán a tárgyalás kimerítő alaposágára von következtetést, az nagyon tévedne.

Ennek a két napi tanácskozásnak eredménye legnagyobb részt üres gabnacséplés volt. Egyes korifeusok universalis képzettsége és alapos tájékozottsága eget kért és ezért a többiek bünhődtek.

A mi bukottunk, — nem minden városnak van ilyen specialitása, — azt mondják, újabb programbeszédet mondott. Lehet, hogy honboldogító eszmét

a városon akarja kipróbálni — a mitől, hisszük a sors majd megkímél bennünket — és azért kellett elhangzania a bel rekedt parlamenti beszédnek; mert híjjával volt minden tartalomnak, hacsak az angol parlamenttel való összehasonlítást nem vesszük annak. Angol parlamentet és pancsovai kupaktanácsot összehasonlítani, ilyen észficzomodásra csak nagy kvalitású férfi, vagy nagyzási hőbortban szenvedő nevetéses „gögöncz” képes.

Sok, nagyon sok felesleges szószaporítás rabolta el az időt, úgy hogy a tulajdonképeni költségvetést alig két óra alatt letárgyalták.

Még egy feltűnő jelenséget kell feljegyeznünk. Vannak emberek, kik nagyban hangoztatják önzetlenségüket és mégis minduntalan maguk alatt vágják a fát. Így történt ez most is, mikor a „független” szabadelvűek nagytekintélyű pártvezére nagyban kardoskodott az állatvásárnak a Ferencz József-téren való meghagyása mellett. Modern város vagyunk — így mondja ő is — és mégis megengedhetőknek tartja, hogy a város kellő közepén levő szép téren naponta valóságos állat hangverseny legyen és éppen a kir törvényszék épülete előtt. Milyen lélekemelő az, ha a bíróság élet-halál fölötti tárgyalásai közben el-elbődíti magát egy magába busuló tinó. Vannak, kik azt hiszik, hogy azért van ez jól így, mert az özüetlen többszörös háziurak bérháza a teret határozzák. Nem hisszük, de azt elhisszük, hogy a legközelebbi alkalommal máshová helyezik a ronda állatok piacát, csak azért is, hogy bebizonyítsák, miként örülnek annak is, ha más városrészben is emelkedik a házak értéke és bérjövödelme.

A többi elhangzott ellenmondásokkal most nem foglalkozunk, hanem a következőkben adjuk a november 3-án egész napon át folytatólag tartott közgyűlés határozatait:

10.) A város háztartási, kövezési, szegény, temespartépítési és a tisztviselői nyugdíjalap 1903. évi költségvetése. — A költségvetés elfogadtatott; a hiány fedezésére 1903.-ban 85% pótdadó vetettek ki.

11.) Tanácsi előterjesztés a dunai vesztéglői özölöpdij ügyében. — Elfogadtatott.

12.) Tanácsi előterjesztés az országos vásárok alkalmával a kövezetvénynek leendő szedése tárgyában. — Újabb előterjesztés teendő.

13.) Marhatörzskönyvvizetési szabályrendelet tervezet. — Levétetett a napirendről.

14.) Bérkocsi iparról szerkesztett szabályrendelet módosítása. — Elfogadtatott azon módosítással, hogy a bérkocsik száma korlátlan és az egyfogatosoknak csak 2 személyre való ülése lehet.

15.) Risztios Kója és társai kérelme, hogy a fuvarosokra nézve a jelenleg érvényben lévő szabályrendelet módosítsassék. — Elutasított.

16.) Több helybeli lakos kérvénye a jelenleg érvényben lévő legeltetési szabályrendelet módosítása és a mezei őrség újabb szervezése tárgyában. — Egy külön bizottsághoz utasított tanulmányozás és javaslat — térel végett.

17.) Javaslatok az állatvásároknak a Ferencz-József térről leendő athelyezése iránt. — A marha vásárok ezután is a Ferencz József-téren tartatnak meg.

18.) Több juhtenyésztő gazda kérelme, a juhok utáni legeltetési díj leszállítása ügyében. — Elutasított.

19.) A pancsovai törvényesen bevett egyes hitfelekezetek községeknek kérvénye, a nekik haszonélvezetű átengedett földek utáni illeték egyenérték megtérítése alóli felmentésük iránt. — Nem teljesített.

20.) Szabadságolás iránti kérvénye dr. Nenadovics Lyubomir kerületi orvosnak. — Nyolcz heti szabadság megadatott.

21.) Ellinger Károly jövedéki pénztáros kérvénye fizetésének rendezése és a vár. nyugdíj intézetbe leendő fölvétele iránt. — Elutasított.

22.) Gerauth Otto jövedéki ellenőr ugyanily kérvénye. — Elutasított.

23.) Petrovics András végrehajtónak kegydíj iránti kérvénye. — 100 korona kegydíj megadatott.

24.) Geeser Béla mint Schrodtt Ida siketnéma kkoru gyermek gyamja gyamoltja segélyezését kéri. — 200 korona segélyt kapott.

25.) Jozsifovics Persza terhére előirt 30 kor. 20 fillér átíratási díj leiratása tárgyában előterjesztés. — Töröltetett.

26.) F. évi okt. 21-iki zámonkérő széki ülési jegyzőkönyv bemutatása. — Tudomásul szolgál.

27.) Özv. Havlik Istvánné volt házmeztérné segély iránti kérvénye. — Egyszer s mindenkorra 150 kor. segélyt kap.

28.) Nyomatványok és irodaszerek biztosítására tartott ár-lytés eredményének bemutatása. — Wittig-schlager K. 5% és 10% engedményes ajánlata elfogadtatott.

A gyűlés este 5 órakor ért véget.

H I R E K.

— Személyi hír. Városunk főispánja, bajsai Zákó Milán, a hét folyamán hivatalos dolgokban Budapestre utazik.

— Küldöttség Budapestben. A mult közgyűlés által megbízott küldöttség pénteken reggel Budapestre utazott. A küldöttség tagjai Mattanovich Adolf polgármester, Pavlovics György főmérnök, dr. Lazarovics György és dr. Sescitinszky Adolf bizottsági tagokból áll. A küldöttség tegnap, szombaton tiszteltet a kereskedelemügyi miniszternél, kitől a téli kikötő állami kezelésbe való átvételét kéri.

— **Parkegyesület** választmánya, a mint értesülünk, erélyesen hozzájárul feladata megoldásához. A napokban Richter Károly műkertész megválasztotta az egyesület kertészévé; egyben elhatározta az egyesület választmánya, hogy 5000 korona költséggel meglegházat épített. A kőműves munkát már ki is adta 10% emedményen Risztics János kőművesmesternek. Reméljük, hogy a parkegyesület tevékenységének rövid idő múlva meg lesz a nyoma városunkban s városunk esztetikai képe nem sokára más díszben fog pompázni.

— **Ragályos betegség.** Örömmel konstatáljuk, hogy a lefolyt héten egyetlen egy ragályos betegség sem fordult elő.

— **Káposztaleves katonazenehangversenyyel.** Ma, vasárnap este a Weisz féle szálloda bérlője, Wittlinger Béla, káposztaleves vacsorát rendez. A vacsora alatta 101. ezred zenekara fog hangversenyezni. Belépti díj személyenként 60 fillér. A szép zenét s Wittlinger jó konyháját s tiszta italait a tisztelt közönség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Figyelmeztetés.** A kereskedőket és iparosokat, kiknek inasai eddig még nincsennek a tanoncziskolába beírva, figyelmeztetjük, hogy azonnal irassák be, mert a rendőrkapitányság a mulasztók ellen a legszigorúbban fog most már eljárni.

— **Tanári jubileum.** Perjessy Lajos versecki állami főreáliskolai tanár negyedszázados működésének évfordulója alkalmából nem csak tanár társai és tanítványai, hanem a délvidéki magyarság is lelkes ovációkban részesítette. Perjessy alapította ezelőtt 18 évvel a versecki első és máig is egyetlen magyar lapot a „Délvidék“-et, melyben évek óta küzd a hazaellenes agitátorok ellen; közel 20 év óta titkára a versecki magyar nyelvterjesztő egyesületnek és mint ilyen lelkesen működött a gyermekesere érdekében, sok száz német, oláh és szerb gyermeket helyezett el magyar városokban, hol azok a magyar nyelvet teljesen elsajátították. Főgondnoka az ev. ref. egyháznak és a délvidéken elszórt magyar kálvinisták összegyűjtésével szintén nagy szolgálatokat tett a magyarságnak. Jubileuma emlékére 300 művet ajándékozott a főreáliskola ifjúsági könyvtárának és 400 kor. alapítványt tett, melynek évi kamatait azon tanuló kapja meg, a ki márczius 15-én elszavalja a „Talpra magyart“ és a ki a magyar történelem egy-egy kimagasló alakjának áldásos működését a legjobb irodalmi dolgozatban méltatja. Perjessy mint író is ismert nevet szerzett magának.

— **Becsapott tolvaj.** Birk Ferencz borbély segéd és Zieger János közös üzleteket szoktak csinálni. Zieger a napokban elküldte Birket lakására, hogy onnan 50 pár virsli hozzon. Birk felhasználta az alkalmat és Zieger ládájából elemelt egy ujondujú százforintost. Ebből adott egyik társának Kresch Józsefnek 50 forintot, a többi megtartotta és visszamentek Ziegerhez. Hármán aztán együtt mulattak, míg Birk teljesen eszméletlen állapotba került. Kresch hazakísérte és felhasználva tehetetlen állapotát, elvette a megmaradt és a harisnyában rejtett 40 forint és odébb állott. Zieger feljelentésére a rendőrség mindkét tolvajt letartóztatta.

— **Eltűnt olaj-sutó.** A Mihajlovics sor végén van Greifenstein György olajsutó malma. A tulajdonos szerdán reggel arra a szomorú felfedezésre jutott, hogy az elzárt malomból az egész sajtoló készülék eltűnt. A rendőrség kereste és — meg is találta.

— **Elaludt örökre.** A múlt héten a városi kórházban Janicsics Jelena t.-kubini asszonyt meg akarták operálni. El is altatták, de a szegény asszony többé fel nem ébredt. A boncolást elrendelték, s a vizsgálat folyik, hogy mi volt a halál oka.

— **Lopás.** Pénteken éjjel Haiser Sándor szőlőtelepéről elloptak két hizott disznót. A tettesek ismeretlenek.

— **A szerencse olyan, mint a lidérc.** Az emberek gyarlósága abban tünik ki, hogy szerencséjüket egész életükön át ott keresik — a hol nem találják. A szerencse olyan, mint a lidérc, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni. A meddig a fénye világít, addig kell kaparni utána.

A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyermény, a 600.000 koronás jutalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott % beosztású sorsjegyre esett és így ezen legszerencsésebb főúrsító egyszerre nyolcz szegény embert tehetett boldoggá. A hova a szerencse egyszer betette lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni, kísérelje meg tehát mindenki szerencséjét és rendeljen osztálysorsjegyeket Wolf Hugó bankházában, Budapest, Bálvány-utca, 10. Az új terv szerinti, 5000 nyerménnyel szaporított XI. sorsjáték első osztályának húzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg.

A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 K., egy nyolczad 1 K. 50 fillér.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajto hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferencz József keserűvizet.**

Különfélék.

— **A világ minden részéből.** Egy amerikai lap megjegyzi, hogy az első tajt-pipát Pesten szívták 1723-ban.

Az elmúlt évben 357 embert öltek meg a tigrisek Közép-Indiában.

Európában 1825-ben épült az első vasut, Amerikában két évvel később.

A világ legnagyobb temploma a római Szt. Péter-templom.

A Ganges folyó háromszor nagyobb a R. Juánál, a Mississippi folyó háromszor olyan, mint a Ganges és az Amazon folyó kétszer akkora, mint a Mississippi.

Németországban a tüdőbajosok száma 225 ezer-nél több.

A párisi orvosok a hajfestést nagyon veszedelmesnek tartják az egészségre, ugyanígy, hogy az életbiztosító intézetek nem is veszik fel az olyan egyéneket, akik a hajukat festik.

Angliában kétezer millió szivart fogyasztanak el évenként.

A gyilkos kéz által kioltott életek száma Olaszországban 2740. Oroszországban 2400 és Spanyolországban 1675 évenként.

Kanadának oly dus erdősegei vannak, hogy tekintetbe véve azt a fámenyiséget, amelyet ott évente papirkészítésre felhasználnak, a kanadai faanyag 840 esztendőre el tudja látni a papiripart.

A toll készítésére 3000 nőt alkalmaznak Londonban, csak kétszer annyit, mint férfit.

A pápának 35 titkárja van, akik átlag 22—25 000 levélre válaszolnak naponta.

Európában 587 különféle nyelvet beszélnek.

— **A számok babonája.** A számoknak a népek szellemvilágában már ósidőktől fogva kiváló szerepe van. Ezek a számok a világ különböző részeiben lakó népek majdnem mindegyikénél előfordulnak; tehát ugyanazon jelenségek alapján, közös forrásból származhattak. Csak néhány ily szám van, de ezekkel a népek hiedelmében, szokásaiban lépten-nyomon találkozunk. A nép hiedelmében a harmas szám fordul elő a leggyakrabban, és pedig főleg a varázslatoknál s gyógyításoknál. Az igézetben levő mosdóvízhez 3 szor 9 kanál vizet vesznek. A hozott vízbe 3 paraszt tesznek, a tűzhely 3 sarkából törnek bele földet; 3-szor imádkoznak közben; 3 csöpp vizet eresztnek a megigézett szájába. A mosdóvizet készítés közben 3-szor eresztik le sóprún a csávásba, ezt a sóprút 3-szor ütgi a falhoz. A hetes szám is nagyon régi, de később hatolt a népek hiedelmébe, mint a 3-as. A bolygóktól, (melyeknek száma a régiak ismerete szerint 7 volt) a hold változásaiából s némelyek a hetes csoportban álló csillagoktól származtatják. Legvalószínűbb, hogy a 7-es misztikus felfogása a keleti népek planéta-kultuszából indult ki. A 7-es, mint planétaszám után konstruáltak a babiloniak a 7 páros csillagot, 7 világ-részt, 7 folyót, 7 szelet. Így támadtak: a 7 fejű kigyó, 7 fejű sárkány, 7 fejű ló; 7 pokol, 7 gonosz, az époszok 7 veresszaka stb. A magyar s vele rokon nép etnikumában szintén mély nyomokat hagyott a 7-es. Ott van a 7 kun törzs, 7 kun vezér, a török nomádoknál a 7 ós jelentősége; továbbá a 7 magyar törzs, a 7 vezér, 7 gyászmagyar. Van még több ily különös jelentőségű szám is, de ezek ritkábban használatosak és némelyiknek semmi mythikus vonatkozása alapja nincs.

Közgazdaság.

A rozs műtrágyázása.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy hazai viszonyaink között a rozs a foszforsavas műtrágyákat legbiztosabban szokta meghálálni, s ezért bátran alkalmazható ezen trágyák rozs alá. Persze kérdés, hogy a szuperfoszfátot egymagában alkalmazva elérhető-e a vár. hatás, avagy nitrogén trágyára is van szükség. Ezt megállapítani csak kicsinyben alkalmazott kísérletekkel lehetséges. Legelőszérűbb ebből a célból egy táblát három részre osztani; az egyik részt trágyázatlanul hagyni, a másik részre holdanként 100 kg. szuperfoszfátot, a harmadik részre pedig 150 kg. ammonia szuperfoszfátot a vetőszántás előtt kiszórni. Az eredmény meg fogja mutatni, hogy melyik eljárás a legjobb.

Luczernások megjavítása.

Ritkulásnak induló luczernások megjavítására legmegfelelőbb eszköz a gipsznek használata. A gipszezt a klimatikus viszonyok szerint különböző időben végezhetjük. Hazai viszonyaink között legelőszérűbb ősszel elszórni és azt beboronálni. Holdanként 2—3 métermázsa elegendő.

Buzavetés lóhere után.

Ha a buzát lóhere után vetjük, úgy nagyon kívánatos a lóhereföldet készre is megszántani és

pedig feltéve, hogy az ekéken előhántók vannak, az előszántás veendő mélyre és a második vagyis vetőszántás sekélyre. De a mélyszántás feltétlenül csakis előhántóval felszerelt ekével eszközözendő, mert ha a lóhere-tövek közel a földszínéhez nem metszettek le, hanem a 18—20 cm re járó ekével aláfordítottak, akkor sok újból kihajt és elgyomosítja a következő vetést. Ha azonban ekénk nincsen előhántóval felszerelve, akkor úgy is járhatunk el, hogy a lóhere-tarlót feltörjük hármas ekével igen sekélyre és utána közönséges ekével 18—20 cm-re azonnal aláfordatjuk. A vetőszántás előtt tanácsos lesz 150 kg. szuperfoszfátot holdankénti elszórasa, amelynek hatása annál inkább biztosra vehető, mert a lóhere-tarló a talajt nitrogénben gazdagítja.

Melyik árpa a legjobb sörárpa?

Köz tudomásu, hogy a hazai gazdaságok egy igen tekintélyes része kiválóan alkalmas a sörárpa termelésére, elannyira, hogy Magyarország a külföldi sörgyárosok részéről is, mint legkitünőbb sörárpa termelő ország van elismerve. De az is ismeretes, hogy igen sok helyütt nem helyeznek kellő súlyt a legjobb minőségű elállítására, a melynek következménye azután: az alacsony ár.

Ha mi a keresetnek megfelelő terményt óhajtnak a piacra vinni, úgy nemcsak arra kell törekednünk, hogy betartsuk az árpatermelésnél ama szabályokat, melyek a megfelelő talaj-előkészítésre, s az istálló és műtrágyának helyes alkalmazására vonatkoznak, hanem arra is, sőt elsősorban arra, hogy olyan varietást válasszunk ki termelésre, a mely viszonyaink között minden tekintetben a legkiválóbb természetmennyit szolgáltatja.

Az országos növénytermelési kísérleti állomás e tárgyban igen érdekes és tanulságos kísérleteket eszközölt az elmúlt esztendőben, s annak eredményeit irodalmilag feldolgozva nem rég becsajította közre. A kísérlet anyagát: Hanna árpa, Goldenthorp árpa, Chevalier árpa, Ilmiczi árpa és Tót árpa képezték. Legkorábban érőnek bizonyult a Hanna árpa, a mely körülmény mindenesetre annak javára szolgál, mert az árpa varietások megválasztásánál mindenkor annak kell előnyt adnunk, a mely legelőszérűbb tenyészidejű. A rövid tenyészidejű árpa ugyanis nem lesz kitéve az aratáskor beálló rekkenő hőség károsító hatásának.

Szem és szalmatermesre ismét legtöbbet adott a Hanna árpa; s úgy a szemtermés sulya, mint a szalma minősége tekintetében is a Hanna árpa vezet. A Hanna árpa hektoliter sulya 72 kg.-ra is felemelkedett, míg a Goldenthorp-nál a legmagasabb suly csak 70 kg. volt, a többi pedig alig haladta meg a 69 kg.-ot. A Hanna szalmája takarmányozásra legalkalmasabbnak bizonyult, mert szára vékony és puha.

Lisztesség tekintetében újból a Hanna árpa volt átlagban leglisztesebb s színre nézve is, a mely körülmény pedig a sörárpanál nagyon fontos, mert a gyárosok abból következtetnek az árpa csiraképességére és annak egész menetére a Hanna árpa mutatta a legkedvezőbb színt.

A fenti adatok megerősítik tehát a növénytermelési kísérleti állomásnak azon évek hosszú sorára nyúló tapasztalatát, hogy hazai viszonyaink között a Hanna árpa a legmegfelelőbb sörárpa, mert leggyorsabban fejlődik, természetmennyéje a legnagyobb, s azon kellékei, melyek a sörárpa minőségének megítélésénél figyelembe veendőek tehát: lisztességi százalék, hektoliter sulya, szín és csiraképesség a legkedvezőbben nyilvánulnak.

Hirdetések.

Találkozná-e?

oly férfi,

ki egy szerelm után sóvárgó elhagyott csinos nőnek árva szíve felvidítására vállalkozna. Ajánlatok „**rozsa-bimbó**“ cím alatt kéretnek poste restante Pancsova.

A „NAPHOZ“

ozimzett

vendégfogadó Pancsován
berendezéssel együtt
azonnal bérbeadandó.

A Pancsovai Kereskedelmi Bank
és Takarékpénztár Részvénytársaság
igazgatósa.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

HIRDETMÉNY.

Pancsova városa területén tartózkodó, 1880., 1881. és 1882. években született idegen állításkötelesek az 1889. évi VI. t. cz. 35. §-a alapján és értelmében ezen felhivatnak, miszerint összeírásuk czéljából legkésőbb folyó évi november hó 30-áig a délelőtti hivatalos órákban ezen városi tanács katonai ügyosztályánál (Jovanovics Sándor tanácsnok úrnál) jelentkezzenek.

A jelentkezés alkalmával az illető öségi okmányok (útlevel, igazolási jegy, munka- vagy eselőd-könyv) előmutatandók.

Azon állításköteles, a ki ezen jelentkezést igazolatlanul elmulasztja, a fentidezett törvény említt szakaszának rendelkezése értelmében 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, be nem hajthatás esetén pedig megfelelőleg 1-10 napi elzárással megbüntettetni fog.

Pancsova th. város tanácsától, 1902. évi október hó 27-én.

Mattanovich Adolf,
polgármester.

1

Varrógépek 12 válfajban, mint kizárólag elsőrendű gyártmány. A vevők minden gépre egy kő. — Házas 6 évi jótállást adunk. — Híres-kereskedő minden gépre. — 1 hímző-kereskedő ára 3

Fontos képviselő.

A mélyen tisztelt vevő közönségnek bőséges tudomására hozom, hogy a

Szandrik
magyar ezüst-, chinaezüstárú- és
alpacca-gyár

képviselőt PANCsoVA városa
és VIDÉKE részére átvetttem.

A gyár úgy az evőeszközökért, mint minden más ezüstnemű készítményekért 15 évi jótállást nyújt. Ezt pedig annál könnyebben nyújthatja, mivel minden egyes darab erős ezüsttöze fehér fém alapon történt, s megengedem, hogy erről az egyes darabok megreszelése által meggyőződés szeressék. Ugy a detail, mint nagybani árak egyenlők más gyárak sárga fém-aljzatú készítményeivel. Azért joggal megkívánhatjuk, hogy ezen, a magas kormány felügyelete alatt álló vállalat szükségletünk beszerzése által támogatassék.

Kiváló tisztelettel

FISCHER MIKSA.

Ugyanott nagy raktár **ékszerekből,** aranyárúkból legjobb gyártmány, hanaui 14 karátos arany úri-lánczok, legfinomabb mintájú hölgy nyaklánczok, legjobb gyártmányú arany-, tulla és ezüstórák. Jól berendezett órásműhelyemben bármilyen javítások pontosan végeztetnek.

12-5

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai neves győkezen és sima vesszők melyen leszálított árákon. Oltványok ezek 90-100 irt.

Mindenk a legkiválóbb bor- és esemegafajoktól fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszazárlási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebből szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő süvénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly erős kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékly kladással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen károsan zárhatók. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útkezelési és kezelési utasítás mellékeltek. Bövebb tájékoztatás végett szíves fönyvonomat díszes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki ezimét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznosra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családok egyaránt. Így még azoknak is érdeklődés áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindekének nagy szolgálatot tesznek.

Diócesemeték. Kétéves, óriási jövedelmét biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czim: „Ermeléki Első Szőlőoltvány-Telep,”
Nagykőgya u. p. Székelyhid. 20-2

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik közönségnek, csúszl és meghibésednél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csás. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelmi törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll.

Allein dealer Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch Sauerbrunn.

Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségeinél; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalmat okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keletű ilyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitűnő torokgyógyásdnál, rekedtségnél és minden torokbetegségnél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglehető gyorsan gyógyít gyomorgöröcsüket, kölikát és gyomorszakgatást. 5.) Elyehatású használó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogak, szájröhadás és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felbőgést, a száj és gyomorból eredő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint csodálatos gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörsevés, szemölcs, égési sebek, elfagyott tagok, ruh, var és kiütéseknel, megszünteti a főfájást, zúgást, szakgatást, közhéjnyit, füllájást stb. **Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apacca-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van.** Hamisításoktól legjobban óvakodhatunk, ha egyenesen a gyárból hozatunk eredeti, behajlított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 filléért bérmentesen szállítva Ausztria Magyar ország bármely postállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küllés csak az összeg előre utalványozása vagy részfizetés teljesítése esetén eszközöltek.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyujt kilátást ezen szer bármilyen sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelmes mitétek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű róza (centifolia) kenőcsét

használnak, mely rendkívül szívóerővel bír, s a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utó érhetetlenül. 1.) A valódi százlevelű róza (centifolia) kenőcs használható: gyermekgyógyászatnál, jelentkező meggyulladásnál, a tejfolyás elrekedésénél, melkemenyesedésnél, orrdugulásnál, mindennemű régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábcsákránál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábakkal sőt csontszáznál is; fűtött, szűrt, lótt, vágott- és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg- és faszilánkok, homok és sörét, tüske stb. kiszívás által való eltávolítására; mindenféle daganat, ki-növes, karbunkulus, ujjnövés, sőt ráknál is; ujjkukac, körömdaganat, tályog, feltört lábak, minden-nemű égési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő fekvéstől keletkező sebek, nyakdaganatok, vér-daganatok, füllágnatok, és gyermekek azott sebnél stb. Stb. Szétszállás csak az összeg előrelátványo-zása után történik. 2. tégely ára portóval, szállítóval és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. **Köszönőiratok eredeti példányokban nagy számban állanak közbet-kinténo.** Óva intem az érdeklődőket hatástaian hamisítványok megvételétől és kérem szigorúan ügyelni arra, hogy minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) LIMITED in Pragrad” czégnak kell bejegése lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nincsen soha a véte a megromlásnak, sőt ellen-kezőleg, minél rézább, annál értékesebb, és hatásosabb; nem szenvednek sem a hidegség sem a forró-ság behatása alatt, ennélfogva bármily évszakban szétküldhetők. Ezen két szer majdnem mindig javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segélyének igénybevételeig. Természetesen mellőzni kell mindig más, hamisított szereket, vagy ilyenfajta -okszor ajánlott értéket és hatá-néklit igényezett pótszernek használatát, — melyekért csak ezáltalánul, dobjuk ki a pénzt, — hanem maradjunk meg mindig ezen két, régóta bevált, olesó és megbízható szer használatánál, melyeknek mint teljesen ár-talmatlan, világszerte ismeretes szerekek, minden családnál b rmeley esetőségek előfordulásánál kéz-szelben kellene lenniök. A hol ezen szereket nem volnának kaphatók a fent leírt, valódiságot bizonyító védjeggyel ellát a, onnét legezészerőbb direkt rendelni a következő czímzésessel:

An Apotheker Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapesten Török J. gyógyszerárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárban és Bécsben Brady C. gyógyszerárban.

52-33

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyomorhajosoknak!

Mindazoknak, kik meghülés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlforró vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguk-nak gyomorbajt, mint:

gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást

szerettek, ezennel egy jó háziser ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hosszú során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és élénkíti az emésztő szer-vezetet. A növénybor megszünteti az emésztési zava-rokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legelőbbször még esirájában elfújhatók minden gyomorbántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybort idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: főfájás, felbőfénés, gyomorgörös, felfuadás, emélgés hányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor bajnál különösen heve-n jelentkeznek, nehányosor ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, mint vérszorulás a májban, lépben és kapuérrendszerben (Hämorrhoidal-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arczzsin, vérhiány, erőtlenség

legtöbbszörre a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egének étvághányással, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjsza-kákkal lassan elsatnyulnak és sirba szállnak. A növénybor az elgyengült életerőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcsert, siettet a véképződést, csillapítja a felizagottat idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható üvegenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárban, továbbá, Homolicez, Bresztovác, Belgrád, Zimony, Bataj-nicza, Új-Páza, Ó-Páza, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva Újfalu, Román-Petre, Károlyfalva, Alibunár, Dolova, Mramorák, Bavaniste, Temes Kubin, Szeudró, Pozsa-revác, Aleksandrovác, Palánka, Parezány, Arangjelovác, Mb. Valjevo, Obrenovác, Sabac, Sasinski, Mitrovicza, Lacaarak, Ruma, Irég, India, Új-Karlóca, Slankamen, Titel, Perlasz, Farkasd, Tor.-Sziget, Ozora, Tor.-Vásárhely, Dobrica, Kevi-Szőllös, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vraosevgáj, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, O.-Moldova, Új-Moldova, Petrovác, Svilajnaez, Kragujevác, Grn. Mila-novác, Reska, Loznicza, Janja, Bjelina, Erdevik, Cserevics, O-Futak, Karlóca, F.-Kovil, Pétervárad, Ujvidék, Verseez stb. gyógyszerárban, valamint Magyarországon és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárban. Azonkívül a pancsovai gy gyszertár szétküld 3 és több üveg növénybort eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utazatokról óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Ullrich Hubert-féle növénybort.

FŐRAKTÁR Pancsova részére RADA FRIGYES gyógyszerárban az „Angyalhoz”.

Diätetikus szer! **Diätetikus szer!**

Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován